

Un muntatge escènic recorda la personalitat de M. Àngels Anglada

Una veu enmig del silenci

MARTA PESSARRODONA

El primer i molt rudimentari ordinador que vaig tenir, em va fer pensar que era un instrument que ja havia volgut tenir abans que existís. Poc sabia aleshores que, gairebé, pel que fa a la informàtica, m'havia de remuntar al segle XIX, a una filla de Lord Byron, Ada Lovelace (1815-1852), i passar per Alan Turing (1912-1954) per arribar al qui, segons el matemàtic Eduard Bonet, és un escolanet de tot plegat, encara que multimilionari. Em refereixo, és clar, a Bill Gates. Per altra banda, si penso en la primera vegada que vaig publicar un article en aquest diari i avui mateix, la diferència és abismal. El vaig escriure uns tres dies abans, i no recordo ja si el vaig enviar per correu o si jo mateixa em vaig acostar a l'anterior redacció d'aquest diari i, al cap d'un parell de dies, va aparèixer publicat. Llarga prèvia que em fa cobejar que hi haurà un dia en què podré enviar el meu text un parell d'hores abans que l'eventual lector el pugui llegir. Perquè, en les 24 hores que em separen de la seva publicació, pot passar tot, per exemple a Israel, concretament a la retirada dels colons jueus de Gaza. Per tant, ja se'm perdonarà l'agosament de tocar, encara que sigui de puntetes, el tema.

Tot amb tot, estic sorpresa –o no– davant del silenci sepulcral entre nosaltres respecte al canvi de posició del primer ministre israelià, Ariel Sharon, que ha passat de pare dels assentaments a pare del desmantellament. Des del meu punt de vista, demostra que és un home d'Estat, cosa que no són ni han estat tots els polítics al llarg de la història de la humanitat. En aquest punt i molt modestament, convidat a repassar la història de Catalunya (ja no goso ni parlar dels Països Catalans, no fos cas que em caigués un anatema). Un repàs serà, això sí i sempre que sigui possible, perquè tot ésser humà té tendència (i m'hi incloc) a creure que la veritat és la seva veritat. I no sempre és així, és clar. Tornant, però, a Sharon, que ha qualificat el seu vell concepte de Gran Israel com un somni i confessa doblegar-se a la realitat ara i acabar amb l'amuntegament i dolor de tants palestins, silenci. Profund silenci del qual tan sols se salva, gairebé, un editorial fa pocs dies en aquest mateix diari, l'AVUI. Com que no en podem dir penjaments, silenci. Francament, crec en un seu braç dret, Ehud Olmert, que ha dit, enfront del seu rival Netanyahu, que ha dimitit com a ministre d'Economia del govern Sharon, que mentre Netanyahu creu en les enquestes i en el seu pols polític per liderar el partit al qual tots ells pertanyen, el Likud, Sharon pensa en el bé d'Israel. Al meu entendre, Netanyahu serà una nota a peu de pàgina, mentre que Sharon mereixerà un capítol o més en històries futures. Ho suposo perquè

està demostrant que és tan home d'Estat com Ben Gurion, per més que aquest fos un laborista (Mapai) i Sharon se situï a la dreta. Futures generacions ho veuran, no pas nosaltres.

Curiosament, també, tot i l'enrenou d'aquests dies (i no voldria ser a la pell de cap dels soldats jueus que han de forçar el desmantellament dels seus germans jueus), he pensat en una amiga admirada, estimada i recordada. Em refereixo a Maria Àngels Anglada (1930-1999) i em refereixo, també, a la sessió prevista per demà, dijous, 18 d'agost, al Museu d'Història de Catalunya, del muntatge *Et deixaré la veu*, obra del cantautor Josep Tero, amb la participació de les actrius Carme Callol i Pepa López. S'inclou dins d'un cycle estiuec (si més no hi ha alguna institució que no fa vacances a l'agost!) decidit a portar la poesia a aquell indret barceloní. Per altra banda, cada vegada que trepitjo l'esmentat museu, no puc deixar de felicitar la idea d'haver copiat el Museu de

CARLOTA BOADA

la Diàspora de Tel Aviv a favor nostre i de tots els nostres visitants. Perquè no em sembla un disbarat imaginar el que acabo d'escriure.

Per altra banda, Maria Àngels Anglada, a part de ser sobretot poeta, és l'autora de la novel·la *El violí d'Auschwitz*, i recomano la lectura o relectura de *Los*

de Cuvier, de Valentí Puig (pàgines 31-32), on l'autor narra un dinar roda de premsa a Madrid per a la presentació, a càrrec seu, de la versió castellana de la novel·la. "Amb naturalitat, sense cap pretensió, Maria Àngels Anglada anava parlant de la seva vida al llarg de dècades com a escriptora, dels viatges a Grècia, a Itàlia, d'un vers d'Homer, de poetes armenis, de Josep Pla... Jo mirava els rostres de tots aquells periodistes acostumats a presentacions amb insults públics o amb escenografia d'estriptis intel·lectual: eren rostres fascinats pel saber i per la claredat que l'experiència del saber atorgava a l'expressió discursiva de l'autora...", escriu Puig. Contesto: aquesta és la meua Catalunya.

També, demà que aterrarà a Barcelona *Et deixaré la veu*, obra d'un autèntic deixeble de l'Anglada, tornaré a pensar que Catalunya m'agrada i es mereix tenir l'interessantíssim museu històric que té. Dic que l'espectacle aterrarà a la capital de Catalunya, perquè ja s'ha vist en altres indrets del país. El record també anirà per aquella conversa telefònica en què l'amiga, la Maria Àngels, em va explicar, des de la seva Figueres adoptiva, el seu viatge i l'estada a Israel. Això sí, hi havia anat amb els seus compatriotes de Vic. Els textos d'ella i els del seu admirat Kavafis, que Josep Tero ha intercalat i que he escoltat mantes vegades (n'existeix un CD), sé que em faran dubtar d'allò que tant repetia J.V. Foix: l'ésser humà progressa, però sols tècnicament, no pas moralment. A desgrat de silencis, i potser més valen el silencis, escoltaré la veu de l'Anglada, gràcies a altres veus que ens la volen deixar.

MARTA PESSARRODONA. ESCRITORA I TRADUCTORA

Cindy Sheehan

MAR JIMÉNEZ

Qui és Cindy Sheehan? Segurament en aquests moments deu ser un dels pitjors malsons de George W. Bush. No és una asiàtica –pakistanesa, iraquiana, etc.– que estigui disposada a suïcidarse per matar el president. Ni tampoc és la protagonista d'un afer extramatrimonial que posi en perill el seu matrimoni amb Laura i que ara està venent en exclusiva les habilitats amatoriès del *cowboy* de Texas. Cindy Sheehan és la mare d'un dels 1.847 soldats nord-americans morts des que va començar l'ocupació de l'Iraq, el març del 2003. Una mare que, moguda per aquesta força que només tenen les que ens han portat al ventre, s'ha carregat de coratge per travessar tots els Estats Units i plantar-se davant del ranxo de Bush a Crawford, Texas. Exigeix respostes, si és que algun dia en troba, que puguin explicar el perquè de la mort del seu fill en terres tan llunyanes.

De moment, el president nord-americà s'ha negat a rebre-la. Ella hi ha respost, amb la valentia d'una mare que

ha perdut el que més estimava (que segur que supera, de llarg, les conviccions bèl·liques de Bush), que no defallirà en la seva protesta i, si cal, el seguirà fins a Washington quan torni al Despatx Oval.

Però el pitjor per a Bush és que la protesta d'aquesta mare, que ja s'està erigint en una icona per als opositors a la guerra dins dels Estats Units, està rebent múltiples adhesions. Els que li donen suport han convertit aquesta població texana de només 750 habitants en una acampada de famliars de nois morts en combat. Nois que, com afirma Bill Mitchell, el pare d'un que va morir en el mateix combat que Casey –el fill de Sheehan–, "van anar a la guerra enganyats i n'han tornat en un taüt". I no només això. Per acabar d'amargar les vacances a Bush, Sheehan ha organitzat la protesta creant l'organització Gold Star Families for Peace, que dia a dia guanya en ressò mediàtic. De moment els acampats a Crawford ja són gairebé un miler, segons explica Mitchell, i han

decidit adornar el segurament fins fa poc preciós paisatge estiuec de Bush clavant una creu blanca a terra per cadascun dels fills caiguts en l'ocupació. Què li deu passar pel cap a un fervent devot com Bush en veure un horitzó ple de creus? No en tinc ni idea. Però el que segur que no el deu deixar gaire tranquil és veure com l'oposició a l'ocupació a l'Iraq va quallant en la població nord-americana. Segons un sondeig de la CNN de principis d'agost, un 23% dels nord-americans donen suport a una retirada immediata d'algunes tropes, i el 33% en demanen la retirada total. I segons una enquesta recent de la revista *Newsweek*, el 62% dels ciutadans es mostren contraris a la guerra.

Certament, alguna cosa està canviant als Estats Units, condició imprescindible per acabar amb aquesta farsa i reconduir i pacificar un Iraq abocat al caos. Perquè per molt que arreu del planeta molts ens haguem oposat a la invasió des de bon principi, Bush i companyia només es replantejaren la seva missió si veuen perillar la cadira. I amb Cindy Sheehan com a dramàtica icona, alguna cosa s'està movent a l'opinió pública nord-americana. Tant de bo que la protesta d'aquesta dona ajudi a veure el principi de la fi d'una ocupació militar que també, cal recordar-ho, ha tacat de mort 25.000 famílies iraquianes.